

BASISREGLEMENT

Geert Popma Friesland Cup

Seizoen 2026–2027

Versienummer	1.1
Seizoen	2026–2027
Opgesteld door	JZ
Opgesteld namens	Bestuur Geert Popma Friesland Cup
Status	Definitief
Vervangt	Basisreglement GPFC seizoen 2024–2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Begripsbepalingen	3
Artikel 1 – Inschrijving voor een toernooi	5
1.1 Deelnamevereisten	5
1.2 Inschrijvingsgegevens	5
1.3 Privacyverklaring	5
1.4 Starttijden en aanmelding	5
Artikel 2 – Deelname aan een toernooi	6
2.1 Indeling van spelers	6
2.2 Keuzetrekstoot	6
2.3 Huisreglement	6
Artikel 3 – Handicapsysteem	7
3.1 Handicapklassen	7
3.2 Vaststelling van de handicap	8
3.3 Handicap voor nieuwe spelers	8
Artikel 4 – Tellen en schrijven	9
Artikel 5 – Plaatsing voor de volgende ronde	10
5.1 Puntentoekenning per wedstrijd	10
5.2 Pouleverrekening en tiebreaker	10
5.3 Tweede ronde (D2)	10
5.4 Knock-outfase op de finaledag	10
5.5 Kwalificatie finaledag	10
Artikel 6 – Toevoegen van reservespelers	11
Artikel 7 – Promotie en degradatie	12
7.1 Promotie	12
7.2 Degradatie	12
7.3 Uitzonderingen op de degradatieregel	12
Artikel 8 – Prijsuitreiking	13
8.1 Voorstel samenstelling prijzenpot	13
Artikel 9 – Rankingpunten Driebanden Friesland Cup	14
9.1 Puntenverdeling: 32 finalisten	14
9.2 Puntenverdeling: 48 finalisten	14
9.3 Extra rankingpunt	15
9.4 Eindrangschikking en wisselbeker	15
9.5 Tiebreaker eindstand	15
9.6 Mastertoernooi – Friese Masters	15
Artikel 10 – Verplichtingen van de organisatoren van een toernooi	16
Artikel 11 – Slotbepalingen	17

Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder de hieronder gedefinieerde begrippen. De definities zijn in alfabetische volgorde opgenomen en gelden voor de gehele tekst van dit basisreglement.

Begrip	Definitie
Acquit	De openingsstoot waarbij een speler vanuit de basisopstelling begint te spelen.
Basisreglement	Het onderhavige reglement dat de algemene spelregels en procedures van de GPFC vaststelt en bindend is voor alle spelers.
Beurt	Een speelbeurt waarbij een speler achtereenvolgende stoten maakt totdat hij of zij mist.
Biljartpoint	Het online wedstrijdprogramma van de Driebanden Friesland Cup, verplicht in gebruik bij alle toernooileiders.
Carambole	Een behaald punt in het driebandenbiljart: de speelbal raakt ten minste drie banden voordat hij de tweede doelbal treft.
Degradatie	De verlaging van een speler naar een lagere handicapklasse, op basis van een behaald moyenne dat onder de drempelwaarde ligt.
Driebanden	De biljartdiscipline waarbij de speelbal verplicht drie banden raakt alvorens de tweede doelbal te treffen.
Finaledag	De dag (doorgaans zondag) waarop de knock-outfase van een toernooi wordt gespeeld met de 32 of 48 best geplaatste spelers.
GPFC	Geert Popma Friesland Cup; de naam van het driebandentoernooi en het bijbehorende rankingsysteem in de provincie Friesland.
Gerelateerd moyenne	Het berekende gemiddelde van een speler, omgerekend naar de M-handicap (18 caramboles), als tiebreaker bij gelijk puntenaantal.
Handicap	Het vastgestelde aantal caramboles dat een speler per partij dient te bereiken, afgestemd op zijn of haar speelsterkte.
Handicapklasse	De categorie (A t/m S) die correspondeert met een bepaald aantal te spelen caramboles en een bijbehorend moyennebereik.
Herzieningsmoyenne	Het moyennegemiddelde waarop een speler wordt beoordeeld voor promotie of degradatie na minimaal zeven toernooien.
Huisreglement	Het aanvullend reglement van een specifieke toernooilocatie, dat het basisreglement aanvult maar niet mag tegenspreken.
KNBB	Koninklijke Nederlandse Biljartbond; de overkoepelende Nederlandse sportbond voor biljartsporten.
Knock-outfase	De elimineronde op de finaledag waarbij elke verliezende speler het toernooi verlaat.
Mastertoernooi	Het eindseizontoernooi voor de beste 16 spelers van de eindrangschikking, ook aangeduid als het Friese Masters-toernooi.
Moyenne	Het gemiddeld aantal caramboles per beurt, behaald door een speler over een partij of toernooi.
Nieuwe speler	Een speler die in het afgelopen seizoen minder dan vier toernooien heeft gespeeld; weergegeven in rood in de uitslagenadministratie.

Begrip	Definitie
NO (Niet Officieel)	Aanduiding voor een handicap die niet is vastgesteld via een officieel KNBB-gemiddelde.
Partij	Een individuele wedstrijd tussen twee spelers, gespeeld over maximaal twintig beurten.
Poule	Een groep van drie of vier spelers die in de voorronde onderling een keer tegen elkaar spelen.
Promotie	De verhoging van een speler naar een hogere handicapklasse op basis van overschrijding van het moyenneplafond.
Ranking	De lopende seizoensrangschikking van alle spelers op basis van behaalde rankingpunten.
Rankingpunten	Punten die spelers verdienen per toernooi op basis van hun eindpositie, bepalend voor de seizoensrangschikking.
Remise	Een gelijke eindstand waarbij beide spelers hun handicap precies bereiken; leidt tot een shot-out.
Reservespeler	Een speler op positie 33/49 t/m 35/51 die wordt benaderd als vervanger bij afzegging op de finaledag.
Shot-out	Een beslissende stoot bij remise: beide spelers maken van acquit zo veel mogelijk caramboles.
Speelbal	De witte bal waarmee een speler stoot.
Startmoyenne	Het moyennegemiddelde waarboven een speler per toernooi een extra rankingpunt verdient.
Toernooileider	De persoon die verantwoordelijk is voor organisatie en uitvoering van een toernooi en gebruik maakt van Biljartpoint.
Vaste speler	Een speler die vier of meer toernooien heeft gespeeld in het lopende seizoen; weergegeven in zwart in de uitslagenadministratie.
Voorronde	De poulefase van een toernooi die voorafgaat aan de finaledag.
Wedstrijdformulier	Het formulier waarop telresultaten worden geregistreerd en dat na afloop onmiddellijk bij de wedstrijdleader wordt ingeleverd.
Wedstrijdleader	De namens het bestuur aangewezen persoon die het toernooi begeleidt, beslissingen neemt en het spelverloop bewaakt.
Wisselbeker	De trofee die wordt uitgereikt aan de winnaar van de eindrangschikking van de Driebanden Friesland Cup.

Artikel 1 – Inschrijving voor een toernooi

1.1 Deelnamevereisten

Elke speler kan deelnemen aan de toernooien van de Driebanden Friesland Cup. Een speler neemt deel zodra hij of zij zich tijdig heeft aangemeld via de website of bij de wedstrijdleader van het betreffende toernooi.

Voor elk toernooi is opnieuw inschrijving vereist. Een speler is niet verplicht aan meerdere toernooien deel te nemen.

1.2 Inschrijvingsgegevens

Bij inschrijving verstrekt de speler de volgende gegevens:

- naam en woonplaats;
- telefoonnummer;
- e-mailadres;
- handicap van de speler.

1.3 Privacyverklaring

Elke speler die deelneemt aan de GPFC-ranking is verplicht het privacyformulier (conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming) in te vullen en te ondertekenen. Bij niet-naleving wordt deelname uitgesloten.

1.4 Starttijden en aanmelding

Na acceptatie van de inschrijving ontvangt de speler de starttijd. De speler dient zich uiterlijk vijftien minuten voor aanvang van zijn of haar starttijd te hebben gemeld bij de wedstrijdleader.

Meldt een speler zich later, dan kan de wedstrijdleader de inschrijving laten vervallen. De wedstrijdleader kan in overleg met de speler besluiten hem of haar alsnog toe te laten op dezelfde of een andere starttijd.

Artikel 2 – Deelname aan een toernooi

2.1 Indeling van spelers

De spelers worden per speelronde automatisch door het computerprogramma ingedeeld. De wedstrijdleader van het bestuur kan deze indeling uitsluitend in overleg aanpassen.

2.2 Keuzetrekstoot

Na afloop van het inspelen (indien van toepassing) voeren de spelers de keuzetrekstoot uit. De winnaar van de keuzetrekstoot bepaalt wie de partij opent.

2.3 Huisreglement

Voorafgaand aan de wedstrijden worden de spelers in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van het huisreglement van het toernooi. Het huisreglement omschrijft ten minste de volgende punten:

- A. De inspeeltijd (twee minuten of maximaal vijf stoten).
- B. De volgorde van de wedstrijden.
- C. De lengte van een partij (maximaal 20 beurten).
- D. De procedure bij een gelijkmakende beurt aan het slot van een partij.
- E. De plaatsingsprocedure voor de volgende ronde.
- F. De procedure in de knock-outfase.
- G. Alle regels die afwijken van dit basisreglement.

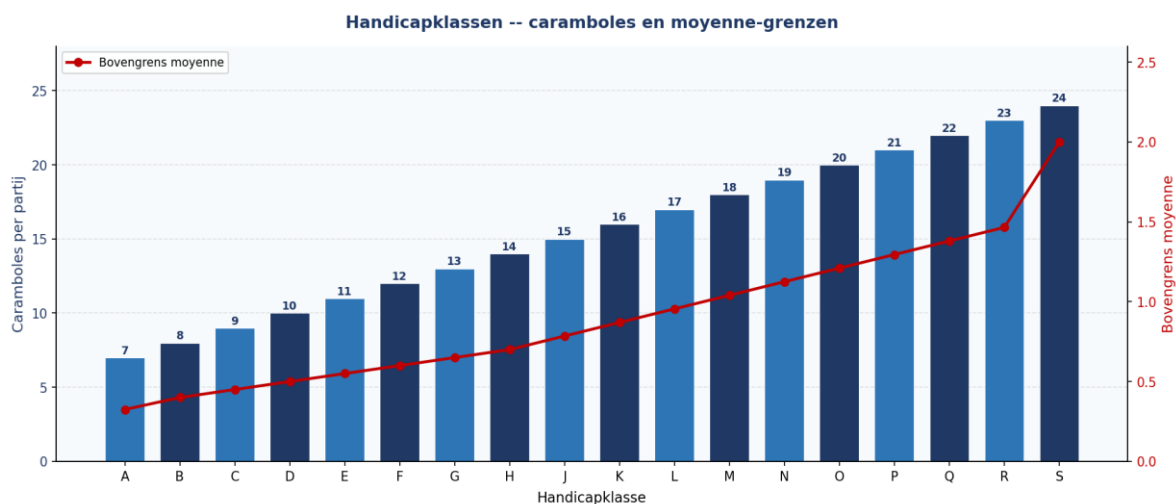
Het huisreglement mag niet in strijd zijn met dit basisreglement.

Artikel 3 – Handicapsysteem

3.1 Handicapklassen

De toernooien worden gespeeld op basis van het handicapsysteem. De volgende klassen en bijbehorende moyennegrenzen worden gehanteerd:

Car.	Kl.	Moyenne (van)	Stap	Moyenne (tot)	Kl.	Car.
7	A	n.v.t.	n.v.t.	0,325	A	7
8	B	0,325	0,050	0,400	B	8
9	C	0,400	0,050	0,450	C	9
10	D	0,450	0,050	0,500	D	10
11	E	0,500	0,050	0,550	E	11
12	F	0,550	0,050	0,600	F	12
13	G	0,600	0,050	0,650	G	13
14	H	0,650	0,050	0,700	H	14
15	J	0,700	0,085	0,785	J	15
16	K	0,785	0,085	0,870	K	16
17	L	0,870	0,085	0,955	L	17
18	M	0,955	0,085	1,040	M	18
19	N	1,040	0,085	1,125	N	19
20	O	1,125	0,085	1,210	O	20
21	P	1,210	0,085	1,295	P	21
22	Q	1,295	0,085	1,380	Q	22
23	R	1,380	0,085	1,465	R	23
24	S	1,465	0,535	2,000	S	24

Figuur 1 – Overzicht van de 18 handicapklassen met het vereiste aantal caramboles en de bovengrens van het moyenne.

3.2 Vaststelling van de handicap

De te spelen handicap van een speler kan worden vastgesteld op basis van:

- het moyenne behaald bij de persoonlijke kampioenschappen van de KNBB of bij de teamwedstrijden;
- informatie verkregen bij de vereniging waar de speler lid is (niet officieel/NO);
- informatie van de speler zelf (niet officieel/NO).

Heeft een speler geen officieel gemiddelde (NO), dan heeft de wedstrijdleader het recht de handicap na de voorronde aan te passen. Spelers met een bekende handicap zijn opgenomen in de spelersinformatielijst van de Driebanden Friesland Cup.

3.3 Handicap voor nieuwe spelers

Voor nieuwe spelers die uitsluitend beschikken over een driebanden grootgemiddelde, gelden de volgende instroomeisen:

Gemiddelde driebanden	Toe te wijzen handicap bij instroom
0,600 – 0,750	18 caramboles
0,750 – 0,900	20 caramboles
Boven 0,900	Minimaal 22 caramboles (bestuur beslist)

Nieuwe spelers zonder enige gegevens starten met 8 caramboles. De wedstrijdleader kan, indien hij of zij de speler voldoende kent, besluiten de speler op 7 caramboles te laten starten.

Artikel 4 – Tellen en schrijven

Elke speler is verplicht, op aanwijzing van de wedstrijdleader, zoveel wedstrijden te tellen of te schrijven als hij of zij zelf heeft gespeeld.

Een koppel dat door de wedstrijdleader is aangesteld voor de arbitrage van een wedstrijd, bepaalt onderling de taakverdeling tussen tellen en schrijven.

De schrijver zorgt ervoor dat het wedstrijdformulier onmiddellijk na afloop van de wedstrijd wordt ingeleverd bij de wedstrijdleader.

Indien de voorgaande verplichting ontoereikend is, doet de wedstrijdleader een beroep op overige aanwezigen.

Artikel 5 – Plaatsing voor de volgende ronde

5.1 Puntentoekening per wedstrijd

De winnaar van een wedstrijd ontvangt twee wedstrijdpunten. Bij remise ontvangen beide spelers elk één wedstrijdpunt. De verliezende speler ontvangt geen punten.

5.2 Pouleverrekening en tiebreaker

Bij spelen in poules van drie of vier spelers geldt het volgende. Om de uitslagen onderling eerlijk te kunnen vergelijken, wordt het puntenaantal van spelers in poules van drie vermenigvuldigd met drie en in poules van vier vermenigvuldigd met vier. De aldus verkregen gecorrigeerde totalen bepalen de plaatsingsvolgorde. Poules met andere aantallen spelers zijn niet toegestaan.

Bij een gelijk gecorrigeerd puntenaantal is het gerelateerde moyenne de doorslaggevende factor. Het gerelateerde moyenne wordt als volgt berekend: het behaalde moyenne wordt gedeeld door de eigen handicap en vervolgens vermenigvuldigd met 18 (M-klasse).

Voorbeeld: een D-speler (handicap 10) behaalt een moyenne van 0,458. Berekening: $0,458 \div 10 \times 18 = 0,824$ gerelateerd moyenne. Is ook dit gelijk, dan geldt het percentage van de hoogste serie als definitieve tiebreaker.

Het wedstrijdprogramma van de Driebanden Friesland Cup berekent het gerelateerde moyenne automatisch.

5.3 Tweede ronde (D2)

In de tweede ronde wordt een halve poule afgewerkt, ongeacht het aantal beschikbare tafels (3, 4, 5 of 6). De wedstrijden zijn: nummer 1 tegen nummer 2 en nummer 3 tegen nummer 4, gevolgd door winnaar tegen verliezer.

5.4 Knock-outfase op de finaledag

Op de finaledag worden knock-outwedstrijden gespeeld over maximaal 20 beurten, gelijk aan de poulefase. Bereikt een speler in de 20e beurt of eerder zijn handicap, dan is de wedstrijd beslist. Bereikt de speler de handicap niet in de 20e beurt, dan heeft de tegenstander nog recht op de nastoot; de winnaar wordt dan bepaald op basis van het gerelateerde moyenne.

Bij een exacte gelijke eindstand (remise) volgt een shot-out: beide spelers maken van acquit zo veel mogelijk caramboles. De winnaar op basis van de gerelateerde handicap gaat door naar de volgende ronde.

5.5 Kwalificatie finaledag

Doorgaans kwalificeren de sterkste 32 spelers zich voor de finaledag. Bij locaties met meer dan 4 tafels waar meer dan 96 spelers zijn ingeschreven, kunnen 48 spelers doorstromen. In dat geval worden in de tweede ronde (D2) 12 poules van 4 gespeeld, waarvan de nummers 1 en 2 doorstromen. In de derde ronde (D3) worden 8 poules van 3 gespeeld; de 8 poulewinnaars plaatsen zich automatisch voor de vierde ronde (D4) knock-out.

Artikel 6 – Toevoegen van reservespelers

Bij een afzegging op de finaledag mogen de spelers op de plaatsen 33/49, 34/50 en/of 35/51 opeenvolgend worden benaderd als reservespeler.

Indien geen van deze drie spelers beschikbaar is, wordt de betreffende poule omgezet naar een poule van drie spelers. Deze drie spelers spelen éénmaal tegen elkaar.

De niet-verschenen speler ontvangt drie rankingpunten. Uitsluitend bij overmacht, waarop de speler redelijkerwijs geen invloed heeft, ontvangt de speler twee rankingpunten.

Artikel 7 – Promotie en degradatie

7.1 Promotie

Alle spelers die aan vier of meer toernooien hebben deelgenomen, worden na zeven toernooien automatisch herzien, mits zij geen nieuwe speler zijn. Spelers die in de tweede helft van het seizoen, na de herziening, alsnog hun vierde toernooi spelen, worden eveneens herzien, mits zij geen nieuwe speler zijn.

Een nieuwe speler is een speler die in het afgelopen seizoen minder dan vier toernooien heeft gespeeld. Nieuwe spelers worden in de uitslagenadministratie in het rood weergegeven. Vanaf het vierde toernooi wordt een speler automatisch aangemerkt als vaste speler en in het zwart weergegeven.

Bij overschrijding van twee klassen in de voorronde wordt een nieuwe speler automatisch één klasse verhoogd. Dit dient te worden doorgegeven aan de wedstrijdleider van het bestuur.

7.2 Degradatie

Een speler die aan het einde van het biljartseizoen zeven of meer keren heeft deelgenomen aan de GPFC-ranking, en een moyenne heeft behaald dat niet correspondeert met zijn of haar handicapklasse, heeft recht op één klasse degradatie.

7.3 Uitzonderingen op de degradatieregel

De top 16 spelers van de einduitslag van de Friesland Ranking kunnen aan het einde van het seizoen niet in handicapklasse degraderen.

Een speler kan tijdens een lopend competitie seizoen niet worden verlaagd in handicapklasse.

Een speler die in klasse A (7 caramboles) speelt, kan niet verder worden verlaagd.

Artikel 8 – Prijsuitreiking

De wedstrijdleider is verplicht de prijsuitreiking zo spoedig mogelijk na de finale te houden voor de beste 16 spelers van het toernooi.

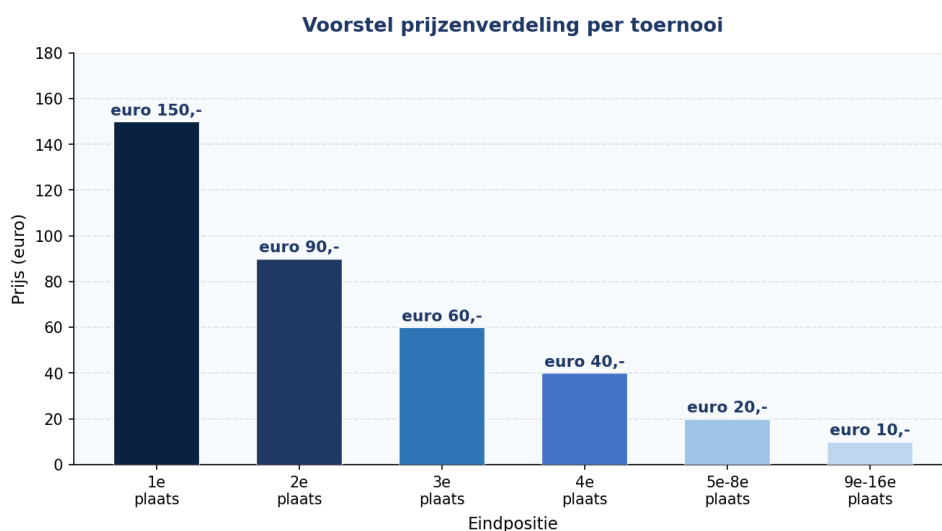
Van de totale inleg van de spelers wordt minimaal 75% uitgekeerd (dit percentage is een minimumverplichting; het exacte percentage wordt per toernooi vastgesteld). De hieronder opgenomen verdeling is een voorbeeldverdeling ter illustratie en kan per toernooi worden aangepast door de wedstrijdleider. De wedstrijdleider is gemachtigd extra prijzen uit te keren voor de beste 16, 32, of aanvullende aanmoedigingsprijzen.

Spelers die zich onttrekken aan de prijsuitreiking worden uitgesloten van de geldprijzen.

De minimale prijzenpot bedraagt € 500,00. De te verdelen prijzen worden kenbaar gemaakt via een zichtbare publicatie ter plaatse.

8.1 Voorstel samenstelling prijzenpot

Eindpositie	Prijs (voorstel)
Nummer 1	€ 150,-
Nummer 2	€ 90,-
Nummer 3	€ 60,-
Nummer 4	€ 40,-
Nummer 5 t/m 8	€ 20,-
Nummer 9 t/m 16	€ 10,-

Figuur 2 – Voorstel voor de prijzenverdeling per toernooi bij een minimale prijzenpot van € 500,-.

Artikel 9 – Rankingpunten Driebanden Friesland Cup

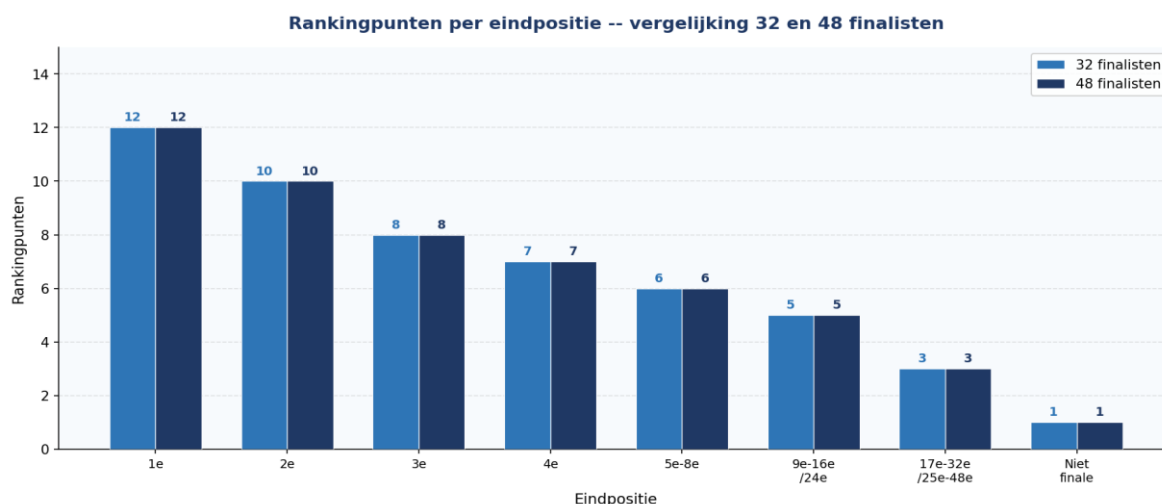
Alle spelers ontvangen na elk toernooi rankingpunten op basis van hun eindpositie. De puntenverdeling is afhankelijk van het aantal spelers op de finaledag.

9.1 Puntenverdeling: 32 finalisten

Eindpositie	Rankingpunten
1e plaats	12 punten
2e plaats	10 punten
3e plaats	8 punten
4e plaats	7 punten
5e t/m 8e plaats	6 punten
9e t/m 16e plaats	5 punten
17e t/m 32e plaats	3 punten
Niet naar finale	1 punt

9.2 Puntenverdeling: 48 finalisten

Eindpositie	Rankingpunten
1e plaats	12 punten
2e plaats	10 punten
3e plaats	8 punten
4e plaats	7 punten
5e t/m 8e plaats	6 punten
9e t/m 24e plaats	5 punten
25e t/m 48e plaats	3 punten
Niet naar finale	1 punt

Figuur 3 – Vergelijking van de rankingpunten bij 32 en 48 finalisten.

9.3 Extra rankingpunt

Voor elke speler is, per rankingtoernooi, één extra punt te verdienen wanneer hij of zij boven zijn of haar start- of herzieningsmoyenne heeft gespeeld. Iedere speler die de finaledag niet bereikt, ontvangt 1 rankingpunt.

9.4 Eindrangschikking en wisselbeker

De speler die na het laatste toernooi de meeste rankingpunten heeft, is de winnaar van de Driebanden Friesland Cup wisselbeker. De beste zestien spelers van de ranking ontvangen tijdens het mastertoernooi geldprijzen; de beste vier ontvangen daarnaast een extra prijs.

9.5 Tiebreaker eindstand

Als meerdere spelers eindigen met een gelijk aantal rankingpunten, worden zij gerangschikt op basis van het aantal keren dat zij de finaledag van een toernooi hebben bereikt. Hoe vaker bij de beste 32 of 48, hoe hoger de plaatsing.

Tiebreaker volgorde: (1) finaleplaatsingen beste 32/48; (2) beste 16; (3) beste 8; (4) beste 4; (5) beste 2 of 1; (6) loting door het bestuur van de Driebanden Friesland Cup.

9.6 Mastertoernooi – Friese Masters

De beste 16 spelers van de eindstand ontvangen een uitnodiging voor het toernooi om de Friese Masters-titel. Spelers die zich hiervoor hebben gekwalificeerd, spelen op dit toernooi de handicapklasse die zij gedurende het afgelopen seizoen hebben gespeeld.

Artikel 10 – Verplichtingen van de organisatoren van een toernooi

Alle wijzigingen van gegevens die op de wedstrijdkalender staan vermeld, worden onmiddellijk doorgegeven aan de commissie van de Driebanden Friesland Cup.

Indien een toernooi niet op de vastgestelde wedstriiddatum kan worden gehouden, wordt in overleg met het bestuur bepaald hoe te handelen.

De toernooileider is verplicht gebruik te maken van het wedstrijdprogramma Biljartpoint van de Driebanden Friesland Cup, dat online toegankelijk wordt gesteld.

De toernooileider kan via het nieuwe systeem zelf geen nieuwe spelers toevoegen of wijzigingen aanbrengen. Dit verloopt uitsluitend via de wedstrijdleader van het bestuur.

De toernooileider voert het speelprogramma uiterlijk twee dagen voor aanvang van de eerste wedstrijddag in, zodat de wedstrijdleader van het bestuur een controleronde kan uitvoeren.

Artikel 11 – Slotbepalingen

Spelers worden geacht bij aanvang van hun eerste wedstrijd kennis te hebben genomen van de inhoud van dit reglement.

Een speler die zich misdraagt of onsportief gedrag vertoont, kan een waarschuwing ontvangen van de wedstrijdleider. Bij herhaling volgt uitsluiting van deelname aan het betreffende toernooi en wordt melding gemaakt bij de commissie.

Een speler die zich niet houdt aan het reglement, kan door de wedstrijdleider worden uitgesloten van het toernooi, of in overleg met de commissie Driebanden Friesland Cup geheel dan wel gedeeltelijk worden uitgesloten van de ranking.

De spelers worden geacht te spelen uit liefde voor de driebandenport. Allen worden verzocht dit actief uit te dragen.

Nieuwe toernooilocaties worden uitsluitend in overleg met het bestuur toegelaten. Een vereiste is dat minimaal drie tafels van 230 x 115 cm beschikbaar zijn en dat de finaledag op zondag plaatsvindt. Uitzonderingen worden besproken op de jaarvergadering, waarna het bestuur een beslissing neemt.

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur van de Driebanden Friesland Cup.

Versiebeheer

Versienummer	1.0 - Volledige redactionele en structurele herziening van het aangeleverde basisreglement: herindeling in artikelen 1-11, begripsbepalingen uitgewerkt (37 termen), illustratieve grafieken toegevoegd (handicapklassen, prijsverdeling, ranking punten) en terminologie geüniformeerd.
Versienummer	1.1 - Redactionele wijzigingen in opdracht van bestuur.